

R. P. D.
V R S I N O
 Valentina Vicariæ.

Luna 10. Ianuarij 1695.

REINTEGRATA hodiè disputatione super articulo -- An requisita mentio obtentorum in assequutione secundi Beneficij ad terminos *Text. in cap. Si motu proprio, & cap. Non potest. vers. cum. de Præbend. militet solum quoad Beneficia compatibilia in quibus consideratur pluralitas impetracionum Sacris Canonibus inuisa, vel procedat etiam in Beneficijs incompatibilibus ipso Iure vacaturis per alterius assequotionem; Reuolutisque fundamentis sub quibus*

A

pro-

processit Decisio coram Me edita die 7.Iunij anni mox elapsi firmans Principis rescriptum invalidari, & gratiam vti subreptitiam ipso Iure corruere tacito incompatibili prius obtento, itaut Beneficium vacare dicatur vt prius, cum illa Patres satis in Iure solida reputauerint, ac euerti non viderint à denuo propositis obiectis, eis inherendo iterum firmarunt sensum tām ex Sacrorum Canonum dispositione, quām ex Iuridicis Theoricis, ac comuniore Doctorum opinione, ad validam Beneficij impetrationem opus esse narrare possessionem alterius incompatibilis per prius assequuti, ac in Decisis perfliterunt.

Litterale namque ad controversiæ Decisionem visum est responsum Innocentij III. in cap. *Postulaſti* 27. de *Rescript.* fusè relatum in prima Decisione S. *Contrarium tamen*, in quo cum Papa profiteatur perpetuum Vicarium ab impletatis litteris commodum reportare non posse nisi de obtenta Vicaria mentionem fecerit, generalis eruitur propositio, taciturnitatem cuiuscumque Beneficij nulla adhibita distinctione compatibilis ab incompatibili gratiam vti veritate tacita impletatam irritare, cum vniuersalis regula per Sacros Canones præscripta utroque Beneficiorum generi apprimè adaptetur, eiusque dispositio in omnibus indefinitè verificati valeat, prout retento themate præcitatæ Textus alsumptu genericè firmat ibidem *Gloss.* in figuraione casus ibi -- Item semper est facienda mentio de priori Beneficio aliter non valent litteræ, ut hic dicitur -- Eumque insequendo in specie animaduertunt individualissimè Abb. in cap. *Ad aures de Rescript.* num.9. Gonzal. Fellez. in cap. *Ad aures num. 11. de Rescript. vers.* Vnde recte, & punctualiter firmauit Garzia de Benef. part.1. cap.2. num.126. & seqq. Rota decis. 1639. num.6. & 11. confirmata in deej. 1662. coram Coccino, & in Burgi S. Sepulchri Prioratus 25. Junij 1688. S. Vacatio siquidem, & S. Neque à mentione. coram Reuerendissimo Caccia.

Neque releuat Text. in cap. *Postulaſti*, nuper relatum, non discutere casum duorum incompatibilium, de quo in præsenti queritur, sed tantum decidere articulum Clerici obtinentis compatibile non narrata assequutione Vicariæ residentialis quam obtinebat, qui cum in ratione legali præferebat pluralitatem Beneficiorum improbatam, satis distare dicitur ab hodierna controversia, in qua cum illa minimè sit spe-

spectabilis ex quo primum Beneficium iam ipso facto vacare contigit, nequeat proinde in hunc sensum trahi dispositio sub disparata ratione concepta. Nam neque inspicio propositionem à Textu firmatam, minusque perpensa ratione ab eodem ad intentum assumpta, verificatur particularis theorica in obiecto laudata, quin potius generica inducatur conclusio comprehendens cuiuscumque Beneficij siue compatibilis, siue incompatibilis.

Considerata inquam Textus propositione, nam cum ille per haec verba hic haut inutiliter repetenda concludat -- Quod cum per formam predictam necessitatibus pauperum Clericorum, qui nullum sunt Ecclesiasticum Beneficium consequiti Sedes Apostolica duxerit succurendum, perpetuus Vicarius nisi de Vicaria fecerit mentionem commodum reportare non debet de huiusmodi litteris, utpote veritate tacita impetratis -- liquet Decisionem illius non restringi qualitati compatibili, quam nec narrat, ac sub inuolucro relinquit, sed indefinitæ theoreticæ per quam inducitur subreptio secundæ gratiæ ob taciturnitatem cuiuscumque etiam modici Beneficij, prout litteræ contextus præfert, ac ulterius suadet adminiculatum connotatum ab eodem perpensum ibi -- super obtinendo alio Beneficio de leui non scribimus, quin faciamus de primo in nostris litteris mentionem -- iuxta quæ tam genericè, & indefinitè scripta non datur argui restrictio regulæ ad solum easum compatibilium, sed iure merito contraria firmatur thesis, prout sub hisce animaduersionibus docuere Abb. in cap. Ad aures de Rescript. num. 9. ibidem Felin. num. 4. Gonzal. ad Regul. 8. Cancellaria Glos. 15. §. 2. num 6. vers. Aduerte in secunda impressione, vbi refutata opinione tenta in priori operis editione generalitatem regulæ per Textum firmatæ amplectitur, ac sequuntur in præcis terminis alij DD. relativi in prima Causæ Decisione §. Contrarium ramen in fine.

Id ipsum, ponderata Textus ratione, euidentius demonstratur nam tota littera perspecta nullibi legitur rationem animatum sistere in Beneficiorum multiplicitate, itaut illa fuerit ratio finalis, & motiu irritandi nouam prouisionem, sed euincitur pro motu subreptionis adduci, quod Clerico iam prouiso de perpetua Vicaria Sedes Apostolica raro nouum imparitur Beneficium, cùm soleat regulariter succurre-

re necessitatibus pauperum Clericorum nullo Ecclesiastico
subsilio prouisio, quibus in concursu cum iam Beneficiato
Sacri Canones potiora Iura attribuunt. Sub hac igitur anima-
aduersione prodit⁹ decisio torti⁹ laudati Textus, quæ cùm
æquè militet tam in assequitione compatibilis, quā incompatibilis,
iure merito regula utriusque compræhensiua erui-
tur, cùm certo certius Papa p̄tent⁹ incompatibile illud sub
motiuo ordinat⁹ charitatis erga Clericum non Beneficiatum
denegare valuisse, & fortè denegasset, cum id distributiæ
Epicheiæ ratio expostulet, & Sactorum Canonum dispositio
demandet: Si ergo difficilior Princeps gratiæ reddi potuiss-
set ab expressione, illa omnino est necessaria, at tacita causat
sobreptionem, prout hac ponderata ratione tenuit superius
relata Gloss. Abb. & Felin. in locis allegatis.

Motuumque multiplicitatis Beneficiorum à nullo ex DD. no-
stram opinionem in sequentibus perpenditur, sed ad theori-
cæ fomentum, vel consideratur nuper discussa reflexio, vel
altera æquè potens animaduersio elicita à difficultate, quæ
in Pontifice exoriri posset de absoluendo Prouisum à vinculo
prioris Beneficij, quæ in ipso pluribus congruentib⁹ ra-
tionibus confoneri valeret. Primo namque in Expertente
nouum Beneficium considerari posset ambitionis, & avaritiæ
fucus, quem refrenare oporteret gratiam denegando. Se-
cundò autem quia forsitan congruentius esset confirmare Be-
neficium in vocatione, qua primitus vocatus est, eo quod
aptior dignosceretur Beneficio habito, quam ambito; Qui-
bus sub titulis cum iustissimè posset Papa nouæ prouisioni
obstere narrari pernecessè debet assequitio etiam consimi-
lis Beneficij, ut in his terminis optimè dixit Rota penè Seraph.
decis. 483. num. 7. & latè comprobauit decisio quæ confirma-
tur §. Rati⁹ autem animatiua.

Sic itaque vindicato fundamento resolutionis, ac intrinseco
rationum robore fulcito, deueniendo ad extrinsecum au-
thoritatum adiumentum, in sententiam hodiè tentam con-
fluere visa est maior, doctior, ac præ cæteris conspicua Do-
ctorum series, quorum dicta infelici criticabantur labore,
cùm obiecta sola lectura eliminet, quosque proinde in unum
colligere satis creditur opportunum, ut eo firmius stabiliatur
propositio sobreptionem in litteris Apostolicis causari à ta-
citurnitate primi obtenti, et si incompatibilis cùm secundo
asse-

assequuto, cum illam, re per sua originalia principia examinata, tueantur, ac probent Felin. in cap. ad aures sub num. 3. vers. unde dicendo de Rescript. & in eundem Texte Abb. nu. 9. Gonzal. Tellez num. 8. & 11. Butr. num. 6. & 8. Barbat. in cap. in nostra in fine cod. tis. de Rescript. & Barbos. in cap. cum adeo. num. 2. in fine, & num. 3. Garz. de Benef. par. 1. cap. 2. num. 26. & seqq. vbi de praxi, & stylo testatur. Gonzal. in seunda impressione ad Regul. 8. Cancell. Gloss. 15. S. 2. num. 68. vers. Aduerter. Mascar. de probat. conclus. 887. num. 27. & seqq. vbi de veriore secundum Iuris dispositionem. Tondut. Quæst. Benef. tom. 1. cap. 29. per tot. vbi quæstionem detractat in terminis Beneficij Regularis, & Canonicatus Sæcularis inter se incompatibilium, ut declarat in num. 4. fuitque constans nostri Tribunalis sententia, ut in Calaguritana Canoniciatus, & Præbenda 23. Martij 1579. coram Blanchetto, relata à Garzia loco quo supra, & penè Seraph. decis. 483. num. 7. & decis. 1639. per tot. & decis. 1662. num. 1. coram Coccino, & concordantibus cumulatis nouissimè in Burgi S. Sepulchri Prioratus 25. Junij 1688. §. Vacatio siquidem, & §. Neque à mentione, coram Reuerendissimo Mediolanen.

Hinc in tot Insignium DD. & individuum nostri Auditorij resolutionum concursu, parui ponderis reputari valuerunt paucæ in numero, & paruæ in rationibus authoritates pro contraria sententia allegatæ. Quippe quia aliquæ casuæ non percutiunt; Aliæ dubitatiæ rem agunt; Et cæteræ perfunctoriæ, & sine autoritate quæstionem potius innuunt quam pertractant, ut à particulari illarum patebit in dagine.

Antiquus namque Glossator, apud Cochier. in Coment. ad Reg. 61. Cancell. insignis quidem Beneficialista, quæstionem non exanimat, sed perfunctoriæ inducit contrariam propositionem, quam nec textu, nec ratione, minusquam Doctore munire studuit, & ob id illius opinione relata à Mascar. de probat. conclus. 887. num. 26. illam in numero sequenti secundum Abbatem, & alios DD. dicit minus veram, sicque optimè in prima mea decisione §. Hinc vim aliquam pro reprobata referunt prædicti Alfonsi opinio, cum illam actu referat, & non sequatur Mascar. loco allegato.

Idemque Mascar. minus cautè adscribitur classi negantium subreptionem in themate, cum in num. 27. nuper allegato referat opinionem Abbatis, & rationes examinet; & tandem con-

concludat -- Et ideo de iuris dispositione esset dicendum contrarium, iuxta sententiam Felin. in dicto cap. Ad aures.

Latus in Allegat. 89. num. 7. diuersam pænitutem exanimat inspectionem, cum tantum agat de quadam permutatione à duobus Prælatis assequuta, qui cum postea in suis primævis titulis remanere exoptassent, ac obtinuissent à Summo Pontifice, quæritur an dicta gratia vitiatur non narratio primis collationibus, & concluditur negatiæ, quia taciturnitas secutæ collationis nil præferebat, quod Papam à concedendo valuisse retrahere, à quo nihil ad casum nostrum induci valet.

Vivian. de Iurepatr. lib. 14. cap. 13. num. 99. relato Glossatore antiquo, loquitur per verba est probabile, & articulum non examinat, sed sub dubitatiua methodo perfunctoriè tantum quæstionem pene attingit.

Cochier. ad Reg. 91. Cancell. num. 9. & Barbos. voto 107. num. 13. firmant tantum quod non sit facienda mentio valoris Beneficij Curati obtenti in secundi assequutione, ad præscripta in Regulla 55. Cancell. cuius dispositio non percutit nostrum assumptum ob disparatas rationes, quæ in uno, & altero casu perpensæ fuere in prima Decisione S. Minusque obseverebat.

Rota demum in decis. 14. alias 171. de Præbend. coram Mohedano discurrit an sit in impetratio facienda mentio qualitatis Beneficij priùs assequuti, quod sit sub eodem tecto; Sicque nostram quæstionem non assunit, quæ ab illa distat quantum genus à specie.

Remaneret ergo solus Moneta de Comut. ultim. volunt. cap. 6. num. 253. qui contraponi non meretur tot tantisque authoritatibus contrariam sententiam tuerentibus, immò ut singulatis, ac resistens clarissimis Sacrorum Canonum dispositionibus venit omnino reiciendus, ac eius opinio ut minùs tuta, ac periculosa confutari debet.

Firmata itaque ad Iuris Canonici regulas subreptione, verificatisque litteris Apostolicis Laurentij in ea fundatis, frustra Hyacinthus illam declinare satagebat in themate, ex quo illa solùm sit spectabilis in Beneficijs pertinentibus ad liberam Papæ prouisionem, non verò in illis, quorum collatio facienda est ad præsentationem, seu nominationem alterius, cuius generis erat controversa Vicaria, ut potè vñita dignitati

tati Sacristiæ maioris' Cathedralis Valentiniæ ad cuius nominationem cum Papa teneretur de Iure præsentatum , seu nominatum instituere , considerabiles non sint rationes absoluendi , vel relinquendi in obsequijs prioris Beneficij superius ponderatæ .

Siquidem , cum tam in Beneficijs liberæ collationis , quam ad nominationem possit Papa considerare Beneficiatum magis aptum Beneficio obtento , quam petito in utraque specie causatur subreptio , nam ad illam inducendam satis est quod Princeps potuisset nominatum ex hoc capite rei scire , licet non reiecisset ; nam quando expressio à Iure exigitur ; taciturnitas vitiat rescriptum etiam si alias emanasset , cum satis sit potuisse non emanare , vel non tam facile , ut originaliter docuit Abb. in Cap. Postulati num. 1. litt. F. ver sic . Ex quo coligitur iuxta verba relata in prima Decisione § Hoc igitur retentio , & doctè comprobatur Fagnan. in Cap. Super litteris num. 52. & 58. & num. 69. de Rescript.

Et ita prætermiso obiecto bonæ fidei , ceterisque leuioribus in prima Decisione eliminatis PP. resoluerunt utraque parte accerrimè concertante &c.

R O M A E . M . D C . X C V .

Ex Typographia Reuerendæ Cameræ Apostolicæ .
Superiorum permisso .

